

החברותא

בס"ד ערש"ק פר' בהר י"א אייר תשפ"ב

החברותא בטען פנימי לחברים גליון מס' 682

פנינים יקרים

וידבר ה' אל משה בהר סיני וגו' ושבתה הארץ שבת לה' (כה, א) רש"י: מה ענין שמיטה להר סיני? אלא מה שמיטה נאמרו כללותיה ופרטיה וכו' מסיני אף כולן נאמרו בסיני, פירושו הפשוט, תוה"ק באה ללמד שכל פרט ופרט מפרטי המצוות כולם קבלנו מפי הקב"ה מסיני, לדוגמא כאשר מגיע ש"ק והאדם שובת ממלאכתו, יש בכך בטוי להתבטלותו אל הקב"ה וכן בכל מצוה ומצוה. (תפארת שמשון)

ושבתה הארץ שבת לה' (כה, ב) מהות מצות השמיטה מבוארת בגמ' (סנהדרין לט) אמר הקב"ה זרעו שש והשמיטו שבע כדי שתדעו שהארץ שלי, נראה להמתיק על פי דברי רבי עקיבא שאמרו למורנוסרופוס הרשע שכל העולם חשוב לפני הקב"ה כחצר אחת ממילא אפשר לטלטל ממקום למקום, וזהו שבת לה' אלקיך ובכ"ז יכול להמטיר כי לא נחשב שתי רשויות כי ששת ימים עשה את השמים ואת הארץ וע"י שביטת הארץ בשביעית מעידים שהכל שלו. (רבי שמשון מאוסטורופולי)

שש שנים וכו' (כה, ג) ענין השנים כימי בראשית וכן אמרו בתורת כהנים כשם שנאמר שבת לה' בשבת בראשית כן בשמיטה, ולזה כיום השלישי וכיום השישי נאמר כי טוב שני פעמים לכן בשנה השלישית ובשנה השישית צריך ליתן מעשר עני להטיב לזולתו וזה רמז נאה. (משך חכמה)

ובשנה השביעית שבת שבתון יהיה לארץ (כה, ד) התורה בחרה בשנה השביעית לשביתת הארץ המאפשר לאדם לחזור לתלמותו אחת לשבעה שנים ובזה משלים את שני החדשים שבכל שש השנים שהם שנים עשר חודש. (חומת אנך)

ובשנה השביעית... שדך לא תזרע וכרמך לא תזמור... יובל היא שנת החמישים שנה תהיה לכם לא תזרעו ולא תקצרו וכו' (כה, ד-יא) יש להבין מדוע לגבי שנת השמיטה נוקטת התורה לשון יחיד ואילו לגבי יובל הדיבור בלשון רבים, ונראה ששנת השמיטה איסור העבודה הוא על הבעלים משא"כ ביובל אם כי בתחלת שנת היובל השדה ברשות הבעלים שרכשו את השדה אמנם ביום הכפורים חוזרים לבעלים, נמצא שבשנת היובל יש בעלות כפולה ולו נאה להקרא בלשון רבים לא תזרעו ולא תקצרו שאז תוקעים בשופר והעבדים והשדות משתחררים. (צפנת פענח)

ובשנה השביעית שנת שבתון יהיה לארץ... יובל היא שנת החמישים שנה תהיה לכם לא תזרעו וכו' (כה, ד-יא) לגבי שנת השמיטה נוקטת התורה לשון יחיד כי חובת שמיטת הארץ גם אם יהיה יהודי אחד בארץ (כמובא ברמב"ם הלכות שמיטה) משא"כ לגבי יובל צריך שיהיה כל ישראל בארץ כדי לקיים הלכותיה לכן נכתב בו בלשון רבים. (הגרמ"ד הלוי סולובייציק)

והיתה שבת הארץ לכם לאכלה... ולבהמתך ולחיה אשר בארצך תהיה כל תבואתה לאכול (כה, ו) תימה הלא חז"ל דרשו (ברכות ו) אסור לאדם שיאכל קודם שיתן מאכל לבהמתו שנאמר ונתתי עשב בשדך לבהמתך ואח"כ ואכלת ושבעת, אלא שכתבו הפוסקים שאיסור הקדמת אכילת אדם הוא רק באופן שיש לבהמה מאכל בפני עצמו ולאדם מאכל בפני עצמו משא"כ בפירות שביעית שנאמר בה ולבהמתך ולחיה אשר בארצך תהיה כל תבואתה לאכול בכה"ג אכילת האדם אינו תלוי בהקדמת הבהמה ככתוב לכם לאכלה ורק אח"כ ולבהמתך. (ייטב לב)

ולא תונו איש את עמיתו ויראת מאלקיך כי אני ה' אלקיכם (כה, יז) דרשו חז"ל אמר רבי לוי קשה גזל הדיוט יותר מגזל גבוה (ב"ב פח) הענין בזה שלא תעבור על איסור הונאה וגזל, ויראת מאלקיך יש לך לפחד מלגזול חבירך יותר ממה שיש לך מגזילה מאלקיך ככתוב ויראת מאלקיך, והטעם כי אני ה' אלקיכם ופורע מעצמו. (ישיר משה)

אגרת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

לעבוד ולחיות עם אשתך וילדיך בבית, ולשמח כל בן אדם שהוא בצער, כי מוכר לך ברגש כל כאב של אדם כי עברת הרבה צרות וזה גורם להשתתף עם צער וכאב של כל בן אדם.

לכן בקשתי אליך, תתעקש ולא תחשוב ממחלתך שהיא כרוני, ותבקש רחמים מהשם שיחונן אותך ויראה לך הדרך להתעקש, שאתה לא כרוני ולא אבוד, ובזה תוכל שוב לחיות בשמחה ולא תראה עתידך שחור, שתחשוב שתמיד כבר עתידך בבית חולים, ותוכל עוד לחיות עם כל העולם ועם בני ביתך בשמחה... ואני מקווה לבקר אצלך בזמן הקרוב.

חברך המקווה לשמוע ממך תמיד בשורות טובות.

בכדי שיהי לך ממה להחיות את נפשך בכדי שתבחין בזה איך שהשם משגיח על כל נשימה ונשימה, בין מהדומם והחי ואיך שהוא מחי את כולם בעתם. רק צריכים עם המחשבה להרגיש את האמונה כי הוא המפרנס ומרחם על כל העולמות.

בכדי לזכות לבא לאמונה כזאת, זה רק על ידי ניסיונות, של התפשטות כל הגוף עד לשכל הנעלם מכל רעיון וזה נטפל עם ייסורים, שצריכים רחמים לא להיות נבעת, שזה שטף מים רבים, כי אנו רואים שדרגת רבי עקיבא בא שייסוריו הגיעו עד לסרוק את בשרו במסרקות ברזל, והייסורים היו אצלו ייסורי אהבה ולא שטף מים רבים, כי קיים כל עצמותי תאמרנה ה' מי כמוך עד כלות הנפש, וכמו שייסורים נוראים כאלה

לכבוד חברי היקר באנשים ועדין המידות ר' ... שליט"א

אחדשה"ט באהבה רבה

את מכתביך קיבלתי ורב סליחות ממך, כי אני יודע שבזה שאני מונע לענות לך הרבה צער גורמים לך. ומעתה אני מבקש רחמים שיוציאני השם ממסגר נפשי, שאזכה למלא תפקידי של יום יום ולא לגרום צער לזולת בשום ענין.

במכתביך שאתה כותב לי שאתה מיואש, מפני שמחלתך היא תורשתי כרוני ללא מרפא, זה שקר מוחלט, מחלתך לא כרוני, רק יאושך כרוני, אתה מיואש לגמרי, ואתה לא מחפש אפילו הדרך שיש לך, בקלות לצאת ממחלתך ולהיות כמו כל בן אדם, העקשנות יביא אותך לחיים נורמלים, ותוכל

לכבוד ידידי הנעלה אוהב תורה, רודף צדקה וחסד,

היקר באנשים ועדין המידות, הר"ר שליט"א.

את מכתבך שסיימת ברגש נחיתות ודמעות שלישי, קראתי בלב נשבר ונדכא, כי התחלתי להבין כי כל אחד בתכונתו איך שהוא שקוע בתאוות הגשמיות, בלי התקשרות לשכל הנעלם מכל רעיון, הלא השם הזמין פת בסלך למה לא הרגשת על המקום שסיבת הכסף שלקחת אתך את החמש מאות דולר, זהו מסיבת הסיבות. כי התפעלתי איך שהשם הזמין לנו את הסיבה לקנות את הדולרים מהבנק מה שהממשלה מרשה להוציא, ומן השמים קשרו לי את ידיים ואת המחשבה לא לכתוב לך שום דבר,

אגרת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

שיוצא כל יום מהר חורב לעשות חשבון נפש, ולהגיע לזה רק בצעקות של רחמים לאבינו שבשמים ולב נשבר ונדכא אלקים לא תבזה, ואם תזכה לכל הנ"ל בטח השם יהי בעזרך בגשמיות ורוחניות ותצליח בכל דרכיך. העיקר לא להיות שבור ורצוץ ולהוריד דמעות שליש ולבכות בכיית המרגלים ולהיות בייאוש, רק להשתדל כל הרף עין להתמסר בשמחה להשגחה עליונה, ומהשם מצעדי גבר כונו ובכל הצעדים הוא יהי בעזרך. ואני מקווה לשלוח לך את הקבלות ואת המסמכים מאיפה שהשם יזמין אותנו כי גם זה לא בנקל הולך בנתיים תעבוד עבור ישיבת ... ואם נחוץ לך הכל תוציא חזרה מהבנק את ה 500 דולר.

אני רוצה לבקש ממך, אם תמצא בחורי חמד שמשתוקקים לעלות לארצנו הקדושה ללמוד תורה, נסדר להם אשל בישיבתנו על צד היותר טוב, תכתוב לנו ונשלח להם כל הצורך, אבל רק בחורים ש'תורתם אומנתם', והשם יצליח דרכך העיקר לא לברוח מהמציאות, כי אנא מפניך אברח, (תהילים קלט) תשריש בלבך אמונה עמוקה ופשוטה, לזכות לבטל היאוש השורר בנו בכדי להשכיח אותנו לגמרי מהמציאות האלוהית כמו נשמה ערטלאית, וכבר היו בעולמנו שהפשיטו עצמם עם אמונה כזאת עד שהשיגו את ערכם, בבחינת ואנכי תולעת ולא איש חרפת אדם ובזוי עם (תהילים כב) ובצעדם אנו צריכים לצעוד ברחמים, וכמו שהשם הי' בעזרתם כך הוא יהי בעזרתנו, חזק ואמץ וקווה להשם.

האהבה מקלקלת השורה, כך שהשם ישמור אותנו יכול לגרום הייסורים של המיעוט שבמיעוט, להביא לידי כפירה ויכולים להיות אפילו בדרגת משה רבנו, אם לא עובדים עם כל המחשבות בלי הפסקה, לקדש שמו הגדול עם השס"ה גידים ורמ"ח איברים, אז לא יודעים מה נקרא יהודי וכשלא יודעים מה זה יהודי לא מבינים מה זה אמונה.

ע"כ אם תעבוד שתדע, שכל אבר מן הגוף ישיג את הבטול להגיע לאמונה של השכל הנעלם מכל רעיון, אז תבין באמונה מה זה גלות השכינה, ובהבנה הזאת תבין למה אתה צריך להיות נחשל, ונע ונד מהבית למרחקים, ואם תזכה אז להוריד דמעות בשמחה ע"י השגת האמונה מעמקות הקליפות בחינת שגם שם ידך תנחני ותאחזני ימינך, כמו שדוד המלך ע"ה אמר, אז תזכה לברר הניצוצות שנדחו ונתפזרו ע"י חטא עץ הדעת וחטא העגל וחטא כל הדורות עד דור האחרון דורנו, אז נזכה כולנו להשיג את השגת אלקות שעם זה יתחיל בחינת משיח, ויתגלה מלכותו על כל העולמות, הכל יכתירו את כבוד שם קדשו שהשם אחד ושמו אחד ויבנה את בית מקדשו וכל הנ"ל אי אפשר להשיג רק באמונה, האם לא כדאי לך להתגולל ולהגיע לאמונה כזאת.

בגלל זה ידידי, ידיד נפשי וחברי הנאמן, נסעת שתתן לנו "יד עזרה" את כח הקדושה בגלות הארוך והמר הזה, לאחינו ולאחיותינו לעורר אותם מהשינה יחד אתנו, שיתחזקו באמונה הפשוטה, ולא להיות שבורים ורצוצים ואובדי עצות שתתעלה הבת קול

המשך פנינים יקרים

אל תקח מאתו נשך ותרבית (כה, לו) דרשו חכמינו ז"ל המלוה בריבית אינו קם בתחיית המתים, רבי עקיבא אייגר שם דגש שעל הלוקח רבית כשנפטר אפשר לח"ק לדרוש תשלום עבור הקבר יותר מהרגיל ומליצתו שהקרקע שיוירשי המלוה יקנו יהיה בשמוש יתר דהרי אינו קם בתחיית המתים, והבן. (החוט המשולש)

אני ה' אלקיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים (כה, לה) בילקוט שמעוני מפרש הטעם שהתורה מזכירה את יציאת מצרים בפרשת נשך ותרבית לפי שכל המודה במצות רבית מודה ביציאת מצרים, והוא משולל הבנה, והנה הראשונים מקשים מדוע לקו המצרים כ"כ על ששעבדו את ישראל הלא מן השמים שעבדו אותם כמ"ש ועבדום ועינו אותם? והראב"ד בהשגותיו מיישב לפי שהמצרים שעבדו את בני ישראל בפרך, עבור החמרה זו נענשו על כך בזה ששעבדו בפרך נמצא שהמצרים לקחו מבני ישראל "רבית" שהרי גבו חובתם בתוספת יתר.

כי לי בני ישראל עבדים (כה, נה) כאן כונו בני ישראל עבדים ואילו בספר דברים (יד, א) נקראו בנים אתם לה' אלקיכם מכך דרשו בגמ' (ב"ב י) בזמן שעושין רצונו של מקום נקראים בנים כלומר עושים ברצון ומהדרים במצוות ובזמן שאין עושים רצונו של מקום קרוין עבדים כלומר שעושים רק מה שמחוייבים לדוגמא אינם עטופים בצצית כי לא מחוייבין, וזה ברור.

כי לי בני ישראל עבדים וגו' אני ה' אלקיכם (כ"ה, נ"ה) יש ליקח מזה התעוררות רבה עד היכן מגיעה אהבת השי"ת לעמו, אף שנמכר לנכרי ויצא מכלל ישראל ונעשה שמש לע"ז ואעפ"כ עדיין חביבותיה גבן והשי"ת מיחד שמו עליו.

אם בחוקותי תלכו ואת מצותי תשמרו ועשיתם אותם (כו, ג) שלשה עיקרים יש לעובד ה' בעבודתו אמונה תורה ומצוות, והוא מרומז בתורה שנאמר ועשיתם "אתם" ר"ת אמונה תורה ומצוות.

אם בחוקותי תלכו... ונתתי גשמיכם בעתם (כו, ג) בפרשת בהר מסתיימת בפסוק את שבתותי תשמרו, סמיכות הפרשיות יובנו במה ששינו בגמ' (שבת קיח) כל השומר שבת כהלכתה מוחלין לו כל עוונותיו, ובמסכת תענית (דף ז) מובא שאין הגשמים יורדים אא"כ נמחלין עוונותיהן של ישראל, לפי"ז אתי שפיר כאשר את שבתותי תשמרו וימחלו עוונותיכם מיד ונתתי גשמיכם בעתם.

ואכלתם לחמכם לשובע וכו' (כו, ה) ביזאל (בכו, ב) כתוב ואכלתם אכול ושבוע והללתם את שם ה' אלקיכם אשר עשה עמכם להפליא, ותבאר ואכלתם אכול ושבוע שתאכלו שעור אכילה של כזית כבר תהיו שבעים והללתם את שם ה' אלקיכם אשר עשה עמכם להפליא שהבדיל בין בני ישראל לאומות העולם שהשרה שכינתו על עם ישראל.

וכשלו איש באחיו (כ"ו, ל"ז) הנה בתוכחה מרומזין כל הטובות והישועות והברכות ע"פ מאחז"ל (גיטין מג) אין אדם עומד על דברי תורה אא"כ נכשל בהם, דע"י שאיש יהודי מסתכל באחיו וראה כשלונותיו יכול ללמוד ולדעת מזה איך לעמוד על אמיתות הענינים בנוגע לעצמו מה חסר לו, כי המומין שאדם רואה בחבירו הם מומו עצמו. וז"ש וכשלו איש באחיו ברכה ולא קללה שמזה תצמח לו הישועה בראותו כשלונות אחיו.

אלה המצוות אשר צוה ה' את משה אל בני ישראל בהר סיני - וידבר ה' וכו' שאו את ראש כל עדת בני ישראל, סמיכות הענינים ע"פ מה שכתוב בזה"ק שששים ריבוא אותיות התורה הן כנגד ששים ריבוא של עם ישראל, כך כוונת הדברים אלה המצוות אשר צוה ה' כלומר אלה ששים ריבוא אותיות התורה שהם כנגד מה שכתוב שאו את ראש כל עדת בני ישראל כלומר אלה הששים ריבוא מבני ישראל הנמנין כמנין אותיות התורה.

יו"ל ע"י מערכת החברותא רח' עדני 3 ירושלים 91050
02 - 5829688 ☎ פקס: 02 - 5325477
ניתן לקבל במייל: av5829688@gmail.com ת.ד. 5080 ירושלים

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע

